

SEMANARIO YUGOESLAVO
APARECE LOS SABADOS
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

Leto III.

BUENOS AIRES, 23. MAJA 1936

Štev. 130

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Majniška revolucija

Pojutrinjem obhaja argentinski narod spet novo obletnico znamenite majniške revolucije, s katero se je tukajšnje ljudstvo otreslo tlačanstva in varuštva španskih gospodarjev. Revolucija, ki je izbruhnila 25. maja 1810 v Buenos Airesu, ni bila velikega pomena samo za nadaljnji razvoj Argentine, marveč tudi vseh ostalih južnoameriških dežel, saj je krik svobode in neodvisnosti, ki se je bil dvignil v tem mestu, odmeval po vsej celini ter je ljudstvom oznanil, da imajo pravico biti na svoji zemlji svoji gospodarji.

Majniško revolucijo je izzvalo nezadovoljstvo, ki ga je med tukaj rojnim ljudstvom netilo samopašno gospodarstvo španskega varuštva ter španske gospode, ki je bogato kolonijo smatrala za svojo molzno travo. Domačini so bili prezirani in zatirani ne samo kar se političnih svobodnih tih, marveč so Španci močopolizirali zase tudi vso trgovino ter so si s tem zagotovili neovirano izkoriščanje domačinov. Nobenemu drugemu narodu ni bilo dovoljeno, da bi trgoval v deželah ob tukajšnji veliki reki; Španci so bili edini kupci za izvozne predmete in bili edini prodajalci uvoženega blaga; slabo so plačevali in drago prodajali. Konkurenca, ki bi bila izkoriščanje onemogočila ali vsaj omejevala, ni bila dovoljena. Vse boljše javne službe so bile v rokah prirodnih Špancev, po večini protektorat, dočim domačini ni imeli pravice do javne službe.

Nezadovoljstvo s španskim gospodarstvom je bilo že večkrat priložnost izraza, dasi na bolj prikrit način, in čakalo je samo na ugodno priložnost, da izbruhne z vso svojo silo. Načela enakosti, svobode in bratstva, ki jih je bila nekaj let prej proglašala francoska revolucija, so našla globok odmev tudi v tukajšnjih prosvitljenih možeh, ki jih ni bilo malo: Moreno, Belgrano, Rivarola in drugi so začeli zbirati okrog sebe ljudstvo ter ga pripravljali na odločilne dogodke, iz katerih naj bi vznikla osvoboditev.

Samozavest "criollos", domačinov je bila močno narasla tekom dogodkov, ki so bili v zvezi z angleškimi vpadi leta 1806 in 1807. Dočim je španska gospoda, s svojim podjaljem Sobrementejem na čelu, v velikem strahu pred angleško vojsko pobegnila, so "criollos" organizirali čete, katerim se je posrečilo zmagati Angleže ter izvojevati takozvano "reconquista". Zaupanje domačinov, da bodo mogli biti kos tuji Špancem, če so celo Angleže premagali, se je prav močno utrdilo in v tem je bil že ustvarjen predpogoj za uspeh revolucije.

Ugodni trenutek je kmalu prišel. Dne 13. maja je prispela v Buenos Aires vest, ki je domačine silno razveselila: veliki Napoleon Bonaparte je bil zasedel Španijo. Med španskim gospodarstvom pa je ta novica izzvala seveda veliko zmedo in potrlost. — Domači voditelji so takoj spoznali, da prilika ne more biti ugodnejša.

Ljudstvo zahtevalo, naj se sestane širši "cabildo" in ko se je to zgodilo, so revolucionarji vdrli v poslopje ter izsilili izročitev oblasti v roke domače vlade, kateri je predsedoval Saavedra. S tem je bil storjen odločilni korak k proglastitvi neodvisnosti tukajšnje zemlje od španskega varuštva, proglastitvi, ki je pozneje izvršila v Tucumánu. Začelo pa se je s tem novo poglavje v gospodarski zgodovini dežele. Načela svobode so se uveljavila tudi v trgovini, meje bogate zemlje so odprle tudi marljivim rokam nov priseljencev iz drugih starih dežel, ki so hoteli v novem svetu ustati boljše srečo.

KOLIKO JE STALA ITALIJO ABESINSKA VOJNA?

Italijanski podatki o stroških in žrtvah - Razne vesti iz Abesinije - Badoglio pozvan od Mussolinija v Rim - Vlada odredila ukrepe za boj proti sankcijam, ki se še izvajajo

Po podatkih, ki jih je dal v poslanski zbornici italijanski finančni minister Thaon di Revel, je Italija potrošila za vojaške operacije v Vzhodni Afriki nekaj več ko 12 milijard lir. Ta podatek sicer še ni prav točen, ker se zadevni računi niso zaključili, in vsak način pa je minister izjavil sledeče: "Če vpoštevamo dosežene uspehe, pride mo do zaključka, da spada abesinska vojna med najcenejše izmed vseh, kolikor jih pozna zgodovina kolonijalnih vojn."

Glede človeških žrtev, ki jih je zahtevalo zavojevanje Abesinije doslej, so v Rimu objavili naslednje uradne podatke:

V Abesiniji je padlo vsega 2.154 italijanskih vojakov, 165 častnikov in 407 delavcev; italijanskih kolonijalnih vojakov pa je padlo v bojih skupno 2.040. Po teh podatkih, ki se pa mnogim zdijo pretirano nizki, bi bila Italija zgubila v etiopski vojni 4.766 mož.

Po neuradnih računih je bilo poleg tega prepeljanih iz Afrike v Italijo okrog 5.000 ranjenih in bolnih delavcev in vojakov, koliko jih je pa še v kolonijah, tega ni mogoče vedeti.

Italijani računajo, da so v vojni ubili oziroma ranili najmanj 75.000 Abesincev.

To je kaj žalostno obračunavanje!

Razni tuji dopisniki, živeči v Addis Abebi, so sporočili v svet da Italijani kar v masah streljajo Abesince, ki se pregrešijo proti njihovim naredbam. Ta

vest je seveda vzbudila ponekod veliko ogorčenje, pa so jo iz Rima brž zanikali. Priznali so samo, da so postreljali "nekateri" črnce, ki so jih zasačili pri plenitvah.

Poleg tega pa so morali zapustiti deželo še nekateri drugi Evropejci, med njimi celo francoski nadškof v Harrarju, ki je v Abesiniji opravljal misijonarsko službo.

Avstrijski kancelar Schuschnigg, novi diktator

Radi teh novic so Italijani izgnali iz Abesinije tudi nekaj novinarjev, med njimi zastopnike londonskega velikega lista "Times", poročevalca francoskega urada "Havas" in pa dopisnika lista "N. York Times".

Tu je prič menda Italijanom niso po volji sedaj, ko so se lotili dela za "pomirjenje" in "civiliziranje" nekdanje negušove dežele...

Maršala Badoglija je Mussolini pozval v Rim, pa seveda sedaj ugibajo, zakaj je to storil. Nekateri domnevajo, da želi Mussolini imeti tega vojaškega izvedenca blizu sebe, ker obstoja možnost, da se iz sedanjih dogodkov v Avstriji izcimijo zapletljaji v Evropi; drugi pa trdijo, da je Badoglio zapustil Abesinijo, ker je že v letih in ker nezdravo abesinsko podnebjeno škoduje njegovemu zdravju.

Dejstvo, da je Zveza narodov sklenila nadaljevati s sankcijami, je Italijane razdražilo, pa so radi tega razposlali iz Rima navodila za gospodarski boj protivsem onim državam, ki slede glede sankcij, navodilom iz Zveze. Ukreniti hočejo tako, da bodo deželo za vedno osvobodili od uvažanja takšnih predmetov, ki so jih doslej uvažali iz sankcionističnih držav.

Obenem pa listi spet napadajo Anglijo, kateri očitajo, da je ona kriva, če je Zveza narodov zavzela protiitalijansko stališče in če tudi sedaj vztraja pri svojem.

In pišejo tudi o možnostih nevarnih zapletljajev v Evropi, o kateri pravijo, da se je od Abesinije nalezla protiitalijanskega duha. V zvezi z novimi vojaškimi pripravami Italije je zanimivo, da je vrhovni fašistični svet sklenil sprejeti v milico ter oborožiti vse fašiste v starosti od 21 do 55 let.

Kako naj bi se izboljšal gospodarski položaj

Znani tovarnat Ford je nekemu časnikarju obrazložil svoje misli glede gospodarskega položaja in povedal je ob tej priliki marsikaj zanimivega.

Vsak dan jimamo priliko slišati razlago, da je sedanje krize kriva v prvi vrsti nadprodukcija — torej preobilica proizvodov. Zelo je razširjeno mnenje, da se bodo prilike izboljšale, če se proizvodnja, vsaj v gotovih panogah, omeji ter se s tem dosežejo višje cene. In zato vidimo, kako po nekaterih državah uničujejo žito, kavo, sladkor itd.

Fordovo mnenje o krizi in o leka zanj je pa v popolnem nasprotju s tem mišljenjem. On pravi: Proizvodov ni preveč, marveč je res samo to, da so preveč dragi. Blagostanje se bo povrnilo šele tedaj, ko se bodo na debelo začele proizvajati velike količine predmetov po čim nižjih cenah ter se bodo potrebščine vseh vrst prodajale tako, da bo imel kapitalist le prav majhen dobiček.

Stremeti po podražanju proizvodov, je velika bedarija, ki ne more prinesiti nič dobrega; in samo od pocenitve proizvodov je mogoče pričakovati izboljšanje prilik za vse sloje človeštva.

Ford je dejal: Mi se z vsemi silami borimo proti onemu zmotnemu in pogumnemu naziranju. Ko bodo ljudje spoznali, kaj je prav, bo križe kmalu konec.

Pred novo in obširno amnestijo v Italiji?

Listi naznanjajo, da namerava Mussolini, ki je bil sedaj proglašen za "Ustanovitelja imperija", proslaviti zmago v Abesiniji s tem, da odredi obširno amnestijo za vse politične kaznjence in konfinirance ter da, po vsej priliki, ponudi roko sprave tudi italijanskim protifašistom, ki žive v tujini. Ta amnestija naj bi se proglašala jutri, na obletnico vstopa Italije v svetovno vojno, in z njo naj bi se dosegla popolna sprava med vsemi Italijani, ne glede na njihovo dosedanje politično udejstvovanje.

To bi bila, kajpak, najlepša zmaga v Abesiniji — tako pišejo časniki.

Ne vemo, v koliko je ta novica utemeljena, zanima nas pa v prvi vrsti pred vsem zaradi velikega števila naših rojakov, italijanskih državljanov, ki žive po ječah in v konfinaciji.

Ali bo amnestija veljala tudi zanje in ali se ta krat ne bo ponovilo ono, kar smo že nekajkrat o priliki drugih amnestij, videli: da so pomiloščeni slovenski in hrvaški kaznjenci, po par tednih relativne svobode, morali spet v ječe in na otoko?

Po načinu, kakor so se izvajale dosedanje amnestije, ni preveč verjetno, da bi se kdorkoli izmed političnih ubežnikov upal nesti svojo

kožo v Italijo, ker se bo upravičeno bal, da bi utegnil tvegati, če že ne kožo, pa vsaj svojo osebno svobodo. Mussolini bo moral prej z dejanji dokazati, da hoče res pozabiti na vse ter da hoče tudi v resnici popustiti napram onim, ki ne trobijo z njegovimi fašisti v isti rog, marveč njegov režim celo kritizirajo in se proti njemu borijo: vzpostaviti bi moral spet politično svobodo, ki jo je režim odpravil, ako v resnici želi, da bi prišlo do pomirjenja in do sprave med Italijani. Kako se bo po litični emigrant upal v Italijo, če ga jutri lahko vklenejo in obsodijo zaradi prve za fašizem neugodne besede, ki mu lahko zbeži iz ust?

In: ali bo Mussolini ponudil spravo tudi jugoslovanski narodni manjšini v Julijski krajini, manjšini, katero je njegov režim neusmiljeno zatiral, od svojega početka dalje?

Tudi za takšno spravo bi ne bilo dovolj, da se odpustijo sedanje kazni, marveč je zanj predpogoj ta: da se našim primorskim bratom vrnejo prirodne človeške in narodne pravice, ki jih je fašizem doslej teptal in jih tudi popolnoma pogazil. Italija bi seveda mogla to storiti brez nikakih skrbi in pomislekov. Če je fašizem tekom abesinske vojne izjavljala, da se ne boji vsega sveta, kako bi mogel videti nevarnost za državo v tem, če bi Slovenci in

Hrvati smeli svobodno rabiti svoj jezik, če bi se jim povrnila pravica do lastnih šol, svoboda tiska in svoboda združevanja v organizacijah?!

Nočemo biti preroki, vendar pa lahko rečemo, da bi se zgodil pravi čudež, če bi se Mussolini res odločil za resnično spravo z antifašisti ter z narodnimi manjšinami.

Nihče pa bi ne bil bolj vesel nego mi, če bi ta naš pesimizem v resnici ovrgla — dejanja!

Lord Cecil zahteva, da se Anglija bolje oboroži

Akcija za primorske brate

Ze nekaj mesecev je, odkar so se jugoslovanski izseljenci, bivajoči v Združenih državah Severne Amerike, zgenili ter se združili za skupno akcijo v prid onim našim rojakom, ki žive v mejah Italije in ki jih preganja sedanji režim, kateri je posebnosti v svojem postopanju napram narodnim manjšinam nad vse krivičen.

Kakor smo že poročali svoj čas, se je v New Yorku ustanovila posebna organizacija, ki nosi ime "Defense Alliance for the Yugoslavs in Italy" in katere namen je obveščati ameriško javnost o položaju naših zasužnjenih bratov ter zbirati prispevke za pomoč preganjanim Slovincem in Hrvatom v Italiji.

Prejšnji mesec je to združenje priredilo v New Yorku svoj prvi javni shod, katerega se je udeležila velika množica slovenskih, hrvaških in srbskih izseljencev. Shod je nad vse lepo uspel in razni govorniki so zborovalcem obrazložili tuge in težave naših bratov na Primorskem ter jih pozivali na skupno delovanje za jugoslovanske žrtve fašizma v Italiji.

Danes, 23. maja, pa se bo vršil v newyorskem Poljskem domu velik koncert, pri katerem sodelujejo vsa slovenska, hrvaška in srbska pevska društva iz New Yorka in okolice, poleg tega pa še razni naši odlični umetniki, pevci in glasbeniki. Čisti dobiček prireditve je namenjen preganjanim bratom v Italiji.

Izgleda, da se bomo sedaj zgenili tudi mi, v Južni Ameriki, oziroma vsaj v Buenos Airesu. Na pobudo Jugoslovanskega oddelka Mednarodnega patronata za pomoč žrtvam fašizma, se je začela akcija, katere namen je doseči sodelovanje vseh naših društev v prid primorskim rojakom. Upati je, da bo sporazum kmalu dosežen na podlagi osnutka dogovora, ki ga je v ta namen predložil odbor "Tabora". Po tem dogovoru naj bi se vsa društva obvezala za skupno sodelovanje pri veliki prireditvi, katere čisti dobiček bi šel v omenjene svrhe: v pomoč jugoslovanskim žrtvam fašizma v Julijski krajini.

Gotovi smo, da bo tako sodelovanje z zadoščanjem in navdušenjem pozdravila vsa naša javnost ter da bo prireditve za naše primorske rojake nekaj takega, kar doslej Slovinci še niso videli v Buenos Airesu.

RAZNE VESTI

Guatemala je izstopila iz Zveze narodov, pa ugibajo, ali je to storila na pritisk Italije, ki kupuje od nje velike količine kave, ali pa zato, ker je Zvezi dolžna že 130.000 zlatih frankov, posebnih koristi pa od nje ni imela. Na vsak način je to znak, da se je začela meddržavna organizacija krhati. Tudi predsednik Chileja je izjavil te dni, da bo sosedna republika izstopila iz Zveze, če se ta ne reorganizira.

Vsa militarizirana politična združenja je sklenila razpustiti in razorožiti avstrijska vlada. Po izključitvi Starhemberga iz kabineta, je diktator prevzel izključno v svoje roke Schuschnigg.

Odrede proti razširjanju neresničnih in nevarnih govoric so bile izdane po vsej Jugoslaviji. V Beogradu je bilo že aretiranih trideset oseb, ki so se pregrešile proti novim predpisom; policija je vsakega odmerila 20 dni zapora.

ARGENTINSKE VESTI

V parlamentu

V parlamentu, toliko v zgornji kolikor v spodnji zbornici, je opozicija začela z ofenzivo proti intervenciji v pokrajini Santa Fe, ki je svoj čas vzbudila toliko hrupa, in pa proti zadnjim volitvam v pokrajini Buenos Aires, ki so se vršile v znamenju nasilja in sleparstev, kakor so soglasno ugotovili vsi argentinski neodvisni listi in celo samovoljni odbor omenjene pokrajine.

V senatu je dr. de la Torre dokazoval, da je bila intervencija v pokrajini Santa Fe neutemeljena ter je zahteval, da se ukine in se nemudoma vzpostavi njena samouprava. V kongresu pa je v imenu radikalov govoril dr. Tamborini ter utemeljil njihov predlog za razveljavljene buenosaireskih voditev ter za imenovanje interventorja, ki naj vzpostavi volilno svobodo v provincii.

Vsi zadevni predlogi so bili izročeni parlamentarnim komisijam, da jih prouče, nakar bodo prišli spet v pretres.

Razvoj industrije v Argentini

Še pred nedavnim je veljala Argentinja za izključno poljedelsko in živinorejsko deželo, ki je izvažala mnogo žita in mesa, uvažala pa skoro vsak in tudi najbolj preprost industrijski proizvod. Radi povojnih gospodarskih zmešnjav, radi carin in v zapor, ki so argentinskimi poljedelskim proizvodom začele ovirati ter zapirati pot v druge države, je tudi Argentinja bila primorana začeti misliti na to, kako bi omejila uvoz; kdor manj prodaja, tudi kupovati ne more več v taksem obsegu, kakor prej. Protekcionizem drugih držav je ustvaril tudi argentinski protekcionizem, pod čigar zaščitni mi carinami se je v deželi močno začela razvijati industrija.

Mnogo tuje tvrde, ki so prej v svojih državah proizvajale predmete, katere so izvažale v Argentini, so se morale zaradi carin odločiti, da tu odprejo svoje tovarne; nastala je na ta način nekaka napol nacionalna industrija, ki dela s tujim kapitalom ter s krajevnimi delavskimi silami.

V zadnjih letih je število v Argentini zaposlenih industrijskih delavcev narastlo na 150.000 in računajo, da bodo nova industrijska podjetja zaposlila nadaljnjih 30.000 delavcev letno in to še za celo vrsto let. V zadnjih letih je bilo ustanovljenih: 5 velikih tovarn za pnevmatike, dve tovarni za umetno svilo, dve tovarni za električne svetilke, 10 tovarn za parfumerijske izdelke in milo, 13 kemičnih tovarn več izdelovalnic gramofonskih plošč

in radio aparatov; v tekstilni industriji je nastalo mnogo večjih in manjših podjetij, prednjačijo pa v tej stroki tri velike in moderne tovarne inozemskih velevtrdk. Izmed novih tovarn, ki so začele delovati v zadnjih letih, je treba še omeniti veliko severnoameriško tovarno za japonsko olje, razne italijanske destilerije za vermut in druge alkoholne pijače, tovarno za ledenice, za barve, za svinčnike itd.

Obelisk

Na novem trgu, ki nosi ime Prazda la República, so dovršili orjaki obelisk, visok 67 metrov in polter zgrajen iz železobetona, obloženega s kamenitimi ploščami. Postavitve tega obeliska je odredila mestna intendantca v proslavo 400 letnice ustanovitve Buenos Airesa. Zaradi tega spomenika se je sprožila v mestnih listih velika polemika med arhitekti, umetniki in urbanisti, katerih večina je dokazovala, da obelisk sploh ni obelisk, ker ni monolitčen, t. j. iz enega samega kosa, marveč je samo neke vrste čudna zgradba, ter da je trg za takšno orjaško reč premajhen. Obveljala pa je končno le intendantova volja in spomenik je že dogotovljen.

Krojači stavkajo

Delavci oblačilne stroke so proglasili stavko, ki traja že delj časa in s katero si hočejo zagotoviti priznanje stanovske organizacije s strani delodajalcev in pa izboljšanje delovnih pogojev. Zastavkalo je, kakor zagotavlja "Federación Obrera del Vestido", 20.000 krojačev in šivilj.

Prebivalstvo mesta Santa Fe

Glasom uradnih podatkov je štelo mesto Santa Fe dne 31. marca tega leta 140.488 prebivalcev. Zanimivi so tudi podatki glede potniškega prometa, ki stalno narašča. V prvem letosnjem četrtletju so tramvajev prodali vsega preko tri milijone vozniških listov, avtobusi pa skoro dva milijona in pol.

Potres v Tucumanu

V torek zjutraj so vznemirili prebivalci Tucumana precej močni potresni sunki, ki so trajali svojih pet sekund. Nekaj šolskih otrok je padlo od strahu v nezavest, hujšega pa ni bilo in tudi materialne škode potres ni povzročil.

Letalska nesreča

Na letališču Villa Harding Green, pri Bahiji Blanki, se je dogodila huda nesreča, v kateri je zgubil življenje mladenič Manuel Quintana. Letalu, v katerem se je vozil, je namreč iznenada odletelo eno izmed kril, pa je aparat padel navpično ter se raztresel.

Novi guverner v Córdoba prevzel posle

V Córdoba se je preteklo nedeljo izvršila svečana predaja oblasti v roke novega guvernerja dr. Sabattinija, ki je član radikalnih organizacij, ki so bile na kolodvoru navdušeno sprejete. Prav posebno pa je množica vzvalovala, ko je dospel dr. Alvear. Tako navdušeno so ga pozdravljali, da je radikalski prvak stiskal v veliki gneči, padel v nezavest.

V parlamentu je novi guverner prisegel pred zbranimi senatorji in poslanci, da bo vestno spoštoval ustavo in pokrajinske zakone, obenem pa je v daljšem govoru obrazložil podrobni delovni načrt njegove vlade.

Komunistična propaganda v pokr. Buenos Aires prepovedana

Vlada pokrajine Buenos Aires je izdala posebno naredbo, s katero prepoveduje delovanje vsake organizacije, ki je v zvezi s Kominternom (Komunistično internacionalo). Na redbo vsebuje deset točk, ki se glasi:

1. Komunistična stranka je internacionalna ter je radi tega v nasprotju s suverenostjo domovine.
2. Njene osrednje oblasti imajo svoj sedež v Moskvi ter so odvisne od tuje vlade.
3. Od tretje internacionale objavljeni politični program vsebuje tudi uničenje naših obstoječih institucij.
4. Komunistična stranka je priznana sovražnica naše demokratske in reprezentativne vladne oblike.
5. Stranka je v nasprotju s pokrajinskim volilnim zakonom.
6. Pravosodje naše republike je stranko proglasilo za nezakonito.
7. Novi politični program komunistov utemeljuje to sodbo.
8. Navedeni politični program so skušali komunisti uveljaviti že v raznih južnoameriških republikah.
9. Prav tako se je zgodilo tudi v buenosaireskih pokrajini.
10. Vse to utemeljuje predstojajočo prepoved delovanja komunistične stranke.

Naredba pokrajinske vlade je izdala mnogo komentarej, ker je doslej veljalo — tudi od konservativcev priznано načelo —, da se sme vsaka politična ideja svobodno propagirati, ako se za svoje širjenje ne poslužuje sredstev, ki so po zakonih prepovedana.

Iznani priseljenci

Iz Chaca so privedli v Buenos Aires nekatere priseljence, ki so bili tam aretirani zaradi ekstremistične propagande, pa je vlada radi tega odredila njihov izgon iz dežele. — Obdolženi so bili, da so hujskali k upornosti štrajkujočih chacovskih delovalce bombažnih plantaž. Imenujejo se: Lazar Liberson, Aron Wechsler, Ivan Persukov, David Pilčik in Antonio Maggi.

Nedeljska trgatve

Veliko rojakinj in rojakov se je udeležilo nedeljske "Taborove" trgatve, ki se je vršila v društvenih prostorih ter je nad vse lepo potekla. Smeha in dobre volje je bilo več ko dovolj z biriči, s sodnikom in z zvitimi uzmoviči, ki bi bili radi videli, da bi latnik sproti rodl nove grozde — tako hudo so bili delavni.

Jugoslovanska izseljenska zaščita

Tekom meseca aprila 1936 je posetilo urad Jugoslovanske izseljenske zaštite vsega 139 oseb, od katerih je bilo 14 delodajalcev, ostali pa so iskali zaposlitve, priporočil, zdravniške pomoči itd.

Zaščiti je bilo ponudeno delo za 48 oseb, in sicer: za 9 težakov, 4 mizarje za armirani beton, 29 služkinj, sobaric in kuharic ter za 3 zakonske pare brez otrok.

Zaposlenih pa je bilo potom urada: 9 težakov, 2 mizarja in 1 kuharica — skupno torej 12 oseb.

Za potne stroške in zdravila je zaštita porazdelila v malih podporah vsega \$ 13,30, poleg tega pa še 81 kosil, 50 prenočišč, 50 zajtrkov, 50 večerij, 2 para črevljev in eno obleko.

Urad je prejel 14, odposlal pa 212 dopisov.

Delodajalci! Če rabite težake ali pa kvalificirane delavce, obrnite se pismeno ali pa ustmeno, vsak dan od 15. do 19., na "Jugoslovansko izseljensko zaščito", Ul. Bolivar 314-II/escr. 27. Mnogo je naših kvalificiranih delavcev, ki so primorani držati križem roke zaradi brezposelnosti. Pomagajte jim, saj boste s tem pomagali tudi njihovim otrokom in ženam v domovini, ki čakajo v teh težkih časih na pomoč!

Nezaposlene kuharice, služkinje in sobarice naj se takoj javijo v našem uradu, ker vemo za mnoga prostamesta z dobrimi plačili!

Odbor J. I. Z.

Poroka

Vzela sta se prejšnji teden rojak Blaž Janežič, iz Kozarišča na Notranjskem, in Lojzka Uršičeva, iz Bukovice pri Gorici. Vrlemu paru želimo mnogo sreče in zadovoljstva v novem stanu!

ZA TISKOVNI SKLAD

Gosp. Rutar Franc je daroval za tiskovni sklad \$ 1.—. — Hvala!

PRIREDITEV

V nedeljo, 24. t. m., od 4. popoldne in do 4. zjutraj, bo imel D. K. D. Ljudski oder ul. Alsina 2832 prireditev z naslednjim sporedom:

1. Otvoritev — godba.
2. Na planine — mešan zbor.
3. Na Adriji — moški zbor.
4. Opomin k petju — mešan zbor.
5. "VODA", komedija v dveh dejanjih in eni sliki, od Vombergarja.

Ta Vombergarjeva igra je vzeta iz kmečkega življenja. Ozivlja nam spomine na dobo, ko so se naše občine začele modernizirati, pa so se občinski možje borili za in proti no votarjem, za in proti stroškom, ki so bili z moderniziranjem v zvezi. Glavne osebe so župan Rebrnik, tajnik Jakopič, njegova desna roka, in pa vplivni vaščan Kopriva. — Igra se srečno zaključuje z zmago vaščanov, ki si po raznih zapletljajih končno priborijo tako zaželjeno vodo.

Vstopnina za moške \$ 1,50, za ženske in člane \$ 1.—, članice prosto. K udeležbi vabi

Odbor LJ. O.

Martinez Barrio, ki je iz navadnega tiskarja postal predsednik španske republike, govori v parlamentu.

PRVA OBLETNICA CERKVENI VESTNIK

G. P. D. S. iz V. DEVOTO

se bo praznovala 24. maja 1936 v društvenem skromnem lastnem "Domu" ul. Simbrón 5148

SPORED:

1. Nagovor g. predsednika
2. Deklamacija
3. Dr. Gustav Ipavec: "Lastovki v slovo" — moški zbor
4. Dva modrijana — dvogovor
5. Anton Foerster: "Sarafan" — ruska pesem, moški zbor
6. Marica Komanova: "Sestrin varuh" — otroška igra
7. Fr. Bevč: "Ivané" — žaloigra v enem dejanju

Po končanem sporedu: Ples, srečlov, prosta zabava. — Za pijačo in gorko jedačo bo dobro preskrbljeno. **Prireditev prične ob 4. popoldne.** Vljudno vabimo vse rojake, da s svojim obiskom počaste to našo praznovo.

Odbor.

Drobne vesti

Spopadi med Arabci in židi v Palestini se še vedno nadaljujejo. Od 29. aprila dalje je bilo že ubitih 26 Judov. Arabci so ogorčeni radi naraščajočega priseljavanja židov, ki bi v nekdanji obljubljeni deželi radi spet obnovili svojo domovino.

V Boliviji so imeli spet revolucijo ki se je po izvršila brez prelivanja krvi. Skupina oficirjev se je predstavila predsedniku republike Tejadi Sorzanzu ter zahtevala, da poda ostavko, kar je tudi brez upiranja storil. Revolucionarni odbor, pod vodstvom polkovnika Buscha, ki je nemškega pokoljenja, obeta, da bo poskrbela za večjo socialno pravičnost ter da bo uvedla državni socializem.

Iz Abesinije so italijanske oblasti izgnale francoskega nadškofa misionarja Jarcisseana, ker se je baje nelaskavo izrazil o novih gospodarskih deželah.

V nedeljo 31. 5 je binkoštna delja, spomin prihoda sv. Duha. Njegovo delo je svet prepričati "resnici, grehu in sodbi". Njegovi darove smo prejeli pri krstu in mi, kdor pa svojo dušo zaklepa njegovim delovanjem, tudi njegova vega razsvetljenja ne čuti. Največji greh zoper Svetega Duha pa je verovati v Jezusa Kristusa.

Služba boža na bink. nedeljo maša ob 10 hod. v kapeli na Avenida del Campo 1658. Večernice zaključek šmarnice pa bo v kapelobolnice Alvear (Warnes 2600). Tam je že marsikdo iskal telesnega zdravja. Naj bo obilna udeležba v zahvala in priporočilo Bogu in našim slovenskim sestram, ki tam bomo s toliko ljubeznijo sprejeti. Gotovo jim bo v prietno zadoščeno če bomo s svojo navzočnostjo polnili kapelo. Pridite torej na Binkošti 31. maja pop. ob 4 h. k večernicam v kapelo bolnice Alvear.

25. maja je spomenik svetega Teobana, zavetnika vinorodnih goric. 26. sv. Filip Neri veliki vzgojitelj mladine. Sedanje življenje strojno potrjuje njegovo modrost: Otoci brez Boga bodo tolpa razbojnikov in morilcev in nečednih življenj. Na binkoštno soboto je zapovedano post.

Hladnik Janežič

KROJAČNICA IN TRGOVINA "MOZETIČ"

Ima v zalogi vsakovrstno zimsko blago za obleke, kakor tudi vsake vrste moškega perila.

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1733

Nova Slovenska Gostilna

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika

Ivan Gašpersič in Ludvik Dekleva

AV. FOREST 621 — CHACARITA

TOVARNA MOZAIKOV

TEOLINDO RODRIGUEZ

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmorja

Koncesionar portlandskega cementa "SAN MARTIN"

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925

BS. AIRES Postaja Paternal

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavniki za celo Južno Ameriko

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB
POSTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODAR. BANKE - LJUBLJANA
BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem sigurnim potom

BRZOJAVNO! Z AVIJONOM! Z POŠTO!

NAS ODDELEK PAROPLOVNIH POTNIH KART, JE NAJHITREJŠI IN NAJCENEJŠI VRELEC

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnokoli linijo.

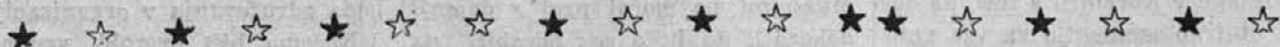
NE NASEDAJTE NIZKIM PONUDBAM

Ker bi bilo potovanje še dražje

NIKAKIH POTEŽKOČ

Naše uradne ure: od 8 1/2 do 7 zvečer; ob sobotah do 12 1/2

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!

V Trinidadu, S. Amerika, je trčilo letalo "Puertorican Clipper" ob m otorni čaln ter se potop. Pri tem so tri osebe izgubile življenje: levo španski pianist José Iturbi, Max well Rice, žena podprds. panjam. družbe Airways in E. R. Martinez, ravnatelj newyorške to varne

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

Jugoslavija in Avstrija

Dne 1. aprila je zvezni svet avstrijske republike sprejel zakon, s katerim se uvaja v Avstriji dolžnost vojaške službe za vse državljane. S tem je Avstrija raztrgala pogodbo, sklenjeno v St. Germainu. Tej pogodbi bi Avstrija ne smela biti obvezne vojaške službe. To pogodbo je zdaj Avstrija enostransko prekršila. Še nekaj dni pred tem godkom je avstrijski kancler izjavil, da Avstrija ne misli na obnovo vojaško službo, toda ko je kancler to izjavil, je bil zakon o tem sestavljen. Zgodilo se je to tik po razgovorih avstrijskih in madžarskih zastopnikov v Rimu in je to delo skuhal Mussolini. Ker Nemci trga pogodbe drugo za drugo, da bi se ji kaj zgodilo in je tudi Italija prekršila pogodbe, je dolga pogum tudi Avstrija. Po Mussolinijevi pobudi bo baje uvedla tudi Madžarska obvezno vojaško službo, vendar pa bo s tem še nekoliko počakala, da ne bi prišli vsi narci naenkrat. Z uvedbo vojaške obveznosti v Avstriji sta posebno prizadeti Češkoslovaški in Jugoslovani, pa tudi Rumunija. Zato je Matiantanta sklenila protestirati na Dunaju proti tej kršitvi pogodbe. Poslaniki Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije so 6. aprila vložili pri avstrijskem zunanjem ministru protest proti tej enostranski kršitvi. Dnjih klavzul saint germainse pogodbe. V protestu se nahajajo stavki: "Kraljevina Jugoslavija ne more nobenemu primeru dopustiti, da bi Avstrija prisvajala kako pravico svojo enostransko akcijo, ki pomeni zavračanje mednarodnih obveznosti. Zato si kraljevina Jugoslavija pridržuje pravico, da se naknadno izrazi glede odredb, ki jih bo dala v svrhu obrambe svojih interesov".

NESREČEN ZAKLAD

V Bosni je mnogo arheoloških znamenitosti in tako je pred nekaj dnevi v vasi Retimlju, blizu Stoca, našel Mujo Idris, ki je prezidal svoj rojstni hišo, odkopal mnogo rimskega denarja. Kovanci so bili sicer bakra, a bilo jih je toliko, da so tehtali kakih 60 kg. Idris, ki ni imel pojma o pravi ceni starodavnih kovancev je svoj zaklad v Stolcu in dostarju prodajal kar na slepo. Ko ga opozorili, da bi za svojo najdenost več dobil, če bi se bil obrnil na sarajevski muzej, ga je stopena lahkomišelnost tako potrla, da je zdaj znake slaboumnosti. K temu je prispevalo tudi praznovanje, ki napoveduje ljudem nesrečo, dvigajo zakopan denar. Nesrečni Muso zavija zdaj preostale novce v cunje ter jih prenaša iz kota v kot. Noč in dan pa tudi prekopa svoje zemljišče in je nesposoben vsako resno delo.

Metniška kovačnica in mehanična delavnica

Specializirana v oknicah, metalčnih predeljih, železnih vratih, vestibilih, ograjah itd. itd.

CUCIT & HUMAR

Če tople priporoča slovenskim izseljenkom, za vsa v stroko spadajoča naročila. BOULEVARD BALLESTER 425 Villa Ballester

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu. Izdeluje obleke po najnovejšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL SOLIS 1235 (blizu Constitucióna, U. T. 23-1696)

BOGATA DEDIŠČINA

V Egiptu je konec leta 1934 umrl posestnik in bivši trgovec Mile Pavičević, po rodu iz Boke Kotorske v Dalmaciji. Še kot mlad fantič je odpotoval v svet in se nazadnje ustabil v Egiptu, kjer je s trgovino zelo obogatel. Zaradi tega je užival seveda velik ugled in pred vojno je bil častni konzul avstrijske monarhije. Ob smrti je baje zapustil v gotovini in posestvu okrog 45 milijonov dinarjev in nobenega neposrednega sorodnika-dediča. Zaradi tega zdaj išče konzulat dediče, ki se seveda javljajo z vseh strani, tako da ne bo zlepa in hitro urejena ta stvar. Ko bodo ugotovili dediče, bo porabljenih že nekaj milijonov za odvnetke. Sorodniki se javljajo iz Crne gore, iz Boke Kotorske, pa tudi iz Srbije in Vojvodine, čes, da so v sorodu s pokojnim bogatašem, saj tudi njih družine izvirajo iz Crne gore. Tako se godi vedno, kadar umre kak bogat izseljenec brez dedičev: leta in leta traja, da najde sodišče prave dediče in da se po odvnetkih in sodnih procesih postavi ključ, po katerem bodo delili dediščino. Ko pride do tega, je dediščina seveda že za nekaj milijonov manjša. Tako je bilo tudi na dalmatinskem otoku v občini Milno pred nekaj leti. Umrl je nekje bogat izseljenec brez dedičev. Šlo je za milijone. Pa jih je po oporoki za pustil mlinski občini, čes, tole naj bo za moj rodnj kraj, ki me ni mogel preživljati in sem moral s trebihom za kruhom. Toda nastale so silne težave. Občinski možje so si belili glave, kako naj delijo denar, da bo ustreženo vsem občanom in želji pokojnika. Pa so najprej rekli: zgradili bomo lepo pristanišče. Toda kaj posebnega niso mogli graditi, ker v tej mali vasič pač ne potrebujejo velikega pristašča, ker pri staja le nekaj malih ladij in mnogo ribskih bark in barčic. Kaj velikega torej ne kaže graditi, ker ne potrebuje. Zgradili so si pristanišče, kakršne jim je potrebno. Zaposlili so pri delu le domače ljudi z dobrimi mezdami. Ko je bilo to gotovo, so porabili seveda le majhen del dediščine. Kaj še zdaj? Pa so se dogovorili, da bodo po vsem otoku speljali lepo avtomobilsko cesto, ki naj jo gradijo le domači občani z dobro mezdami. Menda so dobivali 100 Din na dan. Toda delavcem se kajpak ni mudilo: dalj bomo delali, dali bomo prejemalei lepo plačo. Ko bo cesta zgrajena, bomo ob plačo. Toda vodstvo je videlo to sabotažo in rajši nehala z gradnjo ceste. Spet so ugibali, kaj naj še store. In potem so potuhtali med drugimi nekaj, kar je bilo nemara še najbolje; posodili so nekaj sto tisoč Din mestni občini v Splitu ter si za to uslugo izgovorili pri mestni občini, da smejo Mlinjani uvažati svoje sočije v Split, ne da bi plačali mitnine in drugih mestnih davkov za to robo. In sicer za vse večne čase. S tem so storili najboljšo delo za vse mlinške prebivalce zdaj in poslej. Kajti na barkah, ki pripeljejo iz Mlinega v splitski pristan sočije na prodaj, je zelenjava seveda najcenejša in zato tudi kmalu razprodana, in nobene nevarnosti ni, da bi kdo mogel konkurirati z Mlinjani. Izgovorili so si z denarjem bogatega svojega izseljenca blagor, ki ga bodo deležni še pozni prebivalci mlinske občine.

ORIGINALEN SAMOMORILEC

Sredi preteklega meseca je poskušal v svoji hiši, v Novem Sadu, izvršiti samomor tamošnji večkratni milijonar Aleksandar Saša Dunčerski. Zvečer se je vrnil iz kavarne, kjer se je bil sestel s svojimi prijatelji, povečerjal je ter se nato odpravil v spalnico. Tam je napisal več pisem, in sicer na upravo policije, na državnega pravdnika in — svojo lastno osmrtnico, ki se je glasila tako le: "Tužnim srcem naznanjam, da je naš Aleksander Saša Dunčerski nocjo nenadoma preminul. — Po izrecni želji pokojnikovi prosimo, da se ne pošilja cvetja in venčev, ampak naj se dajo prostovoljni prispevki za novosadske reveže. — Prosimo tudi, da izostanejo sožalni poseti. — Žalujejoča rodbina". Ko je Dunčerski končal s to pisavo, je po telefonu pozval svojega prijatelja Grina ter mu dejal: "Napočila je moja poslednja ura. Sedaj bom umrl". Grin je seveda takoj tekkel k prijatelju; našel ga je v krvi. Služkinjo, ki je že spala, je iz sna zbudil strel. Tekla je v gospodarjevo sobo, kjer je našla Dunčerskega ležati na tleh, vsega okrvavljenega, a pri zavesti. Poklicala je nemudoma zdravnika, ki je ugotovil, da si je samomorilec pognal kroglo v desno seneco ter mu je krogla obitčala v glavi.

VESTI S PRIMORSKEGA

Slovenske žrtve abesinske vojne

Italijanski časopisi prinašajo seznam vseh žrtev iz vzh. Afrike in jih naštevajo do sedaj po 15 mesecih 1.622. Med njimi so tudi imena slovenskih fantov in pa nekaterih priseljenih Italijanov iz tržaške, gorške in istrske pokrajine. Navedena so med njimi sledeča imena: Grohar Franc iz Doberdoba, Bajt Franc iz Gorice, Babič Angel iz Pulja, Kozlovik Viktor iz Buj, Pekarari Oton iz Ronkov, Božič Josip iz Vipave, Vizintin Atilij iz Trsta, Kervatin Peter iz Vizinjana, Mirkovič Bruno iz Zadra, v zadnjih dneh pa je umrl Zovidonič Andrej iz Kanala, ki je bil kot delavec zaposlen ter je umrl na posledicah bolezni oz. nesreče. Kakor vidimo je število mrtvih zelo majhno. Še celo, če računamo normalno umrljivost pri tako veliki armadi, bi bila številka veliko večja. Brez dvoma je, da so te številke pretilirano majhne in da so žrtve v Abesiniji mnogo večje. — Saj so znani podatki o bolnih vojakih in delavcih, ki so jih prepeljali skozi suezski kanal in katerih število gre čez 30 tisoč. Tudi ni mogoče verjeti, da jih je v vseh krutih bojih, o katerih poročajo, padlo tako malo z italijanske strani.

Nova preganjanja v Istri

Iz Roča, v Istri, ter iz okolice poročajo o velikih preganjanjih, ki so se dogodila tekom aprila t. l.; cele čete karabinerjev so obkoljevale vasi ter vršile preiskave po hišah, posebno pri takih ljudeh, ki imajo katerega izmed svojcev v Jugoslaviji, v emigraciji.

V Čiritežu so aretirali Ivana Hlaja ter ga odvedli v koperske zapore, Prav tako so odvedli s seboj Mar

Rana pa ni nevarna, ker krogla ni radila možganov, pač pa je v nevarnosti desno oko.

Ko so Dunčerskega nesli v voz, da ga odpeljejo v sanatorij, je dejal: "Življenje je mizerija... življenje je nič..." In menda ga res ne cenil mnogo.

Ze pred letom dni si je Saša namreč skušal vzeti življenje v nekem budimpeštanskem sanatoriju, pa so mu namero preprečili. In tudi sedaj ga bodo gotovo rešili, če ne nastopijo kakšne nepredvidene komplikacije.

Pred dvema leti pa si je vzel tudi življenje Dunčerskega brat Bogdan.

Tudi v bogastvu, v milijonih, pač ni zmerom sreče, ni zadovoljstva.

KROJAČ

V Parizu so zgradili velika podzemna eljska zatočišča, kamor se bo zateklo prebivalstvo v slučaju zračnih napadov. Na sliki: vhod v zatočišče; zgoraj pogled v predor; spodaj priprava za čiščenje zraka.

KROJAČ

izvršujem vsa v stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10-28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59-4271

ka Cerovca v Nugli, čigar brat živi že več let v Beogradu. Crez delj časa se je aretirani oglašil iz Asmare, v Afriki; povedal je, da so oblasti njega oblekle v vojaško suknjo na mesto brata, katerega smatrajo za dezertarja; služiti da bo moral šest mesecev. Drugemu sorodniku pa so ukazali, naj piše takoj emigrantu Cerovcu v Beograd ter naj ga prosi, da se vrne, ker da bodo sicer italijanske oblasti njemu, t. j. sorodniku, zaplenile vse imejfe ter ga izgnale iz države.

Razne aretacije in obsodbe

Iz Cerknega poročajo: Naša vas leži ob meji in je zato najbolj prizadeta vsled tega. Zato ni čudno, če se ljudje spuščajo stalno v razne strogo zabranejane posele — Ni ga skoro dneva, da ne bi prejel enega ali drugega in ga odgnali v zapore. Tako so tu zaprli 21-letnega Antona Stucina, ki se je hotel izogniti vojaščini in je hotel preko meje. — Juliana Peter nel stara 29 let iz Cerknega je dobila tri mesece in 9 dni zapore radi tihotapstva. Justina Valentičič pa je dobila za isti delikt 7 dni. Zaprt je bil dalje radi tihotapstva Svetlič Jernej. Tako dan za dnem vidimo, kako vozijo uklenjene ljudi v zapore in skoro vse radi nesrečnega tihotapstva. Radi poskusa bega čez mejo sta bila v Tribuših prijeta Anton Ughi, star 26 let in Karl Grauner star 20 let, oba iz Solkana.

Iz nabrežine

Nabrežina, aprila 1936. — V nedeljo 5. aprila so proslavili v Nabrežini z velikimi svečanostmi, katerih se je udeležil federalni podtajnik prosluli Grazioli, ki je pregledal domače fašistične čete, smrt prostovoljca Luigija Claudia, ki je padel pred kratkim v bojih v Afriki. Prireditev bi se morala vršiti že prejšnji četrtek, pa so jo radi bojazni, da ne bi bila udeležba dovoljna, preložili na nedeljo. Luigi Claudio je eden redkih Italijanov, ki so služili v naši deželi in so bili do naših ljudi če že ne prijateljsko, vsaj človeško naklonjeni. On je služboval kot karabinjer v Nabrežini, kjer si je s svojim dostojnim obnašanjem do domačinov nakopal sovraštvo vladujočih in je bil zato vržen iz službe ter končno služboval kot občinski sluga. Tudi se je poročil z domačinko iz Sempolaja iz družine Svetlič. Sel je v Afriko kod "prostovoljec". Zanimivo je, da ga kljub izobčitvi iz fašističnih vrst proslavljajo in mu prirejajo velike svečanosti. To so tudi domačini opazili in zelo živahno komentirali.

Iz Rihemberka

V zvezi z ljudskim štetjem, ki se je vršilo 21. t. m., so bile dane občinam posebne naloge in pa seveda tudi poseben denar za ta namen. V Rihemberku pa je prefekt ugotovil nerednosti in takoj odstavil občinskega tajnika ter postavil na njegovo mesto izrednega komisarja. — Čudno je, da pri taki stvari pridejo takoj na sled, dotim se drugod kraje in slepari na debelo.

Tomajski "dopolavoro"

Tudi pri nas so ustanovili fašistično organizacijo "Dopolavoro". Te organizacije ustanovljajo že skoro v vsaki vasi. Ker nimajo naši fantje velikega veselja udeleževati se v tem društvu, jim člani seveda Italijani, grozijo in silijo da se v društvu udeležujejo. Pri posestniku Černetu, po domače "Večerinavih", so si sposodili vrt in naredili igrišče za balinasti.

Margottijevo navdušenje za Abesinijo

Goriški nadškof Margotti je vršil in še vrši številne pastoralne vizitacije po svoji škofiji. Povsod, kjer pade to na nedeljo, drži poleg svečanosti maš tudi pridige, ki pa so čudne in obenem značilne za psihološko stanje današnje Italije in njene duhovščine. Tako poroča "Popolo", da je v neki vasi na Goriškem imel plemenit govor v katerem je povdigoval italijan. podjetje v vzh. Afriki in postal vsem četam svoj blagoslov". Maši so prisostvovala vse oblasti s številnim visokim klerom.

Smrtna kosa

V Slavini pri St. Petru na Krasu je umrl župnik Luka Smolnikar, ki je že v predvojni dobi slovel kot eden izmed najbolj agilnih javnih delavcev. Bil je urednik "Dopolavoro", izdajatelj "Društvenega kole-darčka", tajnik KTD itd.

V Vrhovljah v Brdih je preminul 14. marca vpokojeni župnik Ivan Kovac. Služboval je 25 let v Podmelcu ter je bil tudi tam vpokojen. — Doma je bil iz Avč pri Kanalu. Bil je zaveden Slovenec in med svojimi farani vedno priljubljen.

Umrl je na Vrhniki Anton Glažar, vpokojenec južne železnice, rodom iz Postojne. V Borovnici, Na Opičinah, v Dijači in v Trstu, kjer je po več let služboval, je imel mnogo znanecv in prijateljev. Imel je 81 let.

Drobne vesti

Smrtno se je ponorečil 25 letni Alojz Devetak, iz Mirna. Padel je s kolesa, ko se je vozil proti domu.

Železniško progo Trst-Tržič-Gorica so že popolnoma elektrificirali

ter se promet z elektriškimi lokomotivami že redno vrši.

Blizu Gaberja pri Tolminu je utonil v Soči 77 letni Anton Faletič, doma iz Kamina pri Kobaridu.

Na Tabru pri Rihemberku je izbruhnil hud požar v hiši Jožefa Mravljeta, ki ima 5.000 lir skode.

Granata iz svetovne vojne je ubila 13 letnega Florijana Guljata iz Grgarja pod Sv. Goro.

Nagrade so delili o veliki noči raznim posestnikom, ki so se posebno odlikovali v poljedelstvu. Med odlikovanci so Ivan Kralj, iz Tolmin, in Karel Pahor, iz Opatjega Sela, ki sta dobila bronasto zvezdo; Andrej Ciglič iz Steverjana in Andrej Bensa iz Vipolž pa sta dobila vsak po 300 lir.

Tekom vožnje v avtobusu je nekdo ustrelil proti Antonu Blažu iz puške tako, da je bil takoj mrtev.

Konfinacija

Iz Pliskovnice na Krasu poročajo, da je bil že v mesecu septembru lanskega leta aretirani domačin Ban delj Alojz, star 35 let. — Proti koncu istega meseca pa ga je tržaška konfinacijska komisija internirala v notranjost Italije.

Odklonjeno odlikovanje

Profesor gariškega bogoslovja dr. Ivan Tul, po rodu iz Mačkovej, je bil od goriškega nadškofa Margottija predlagan, da bi bil imenovan za monsignorja. Profesor Tul pa je kot skromen človek visoko odlikovanje s hvaleznostjo odklonil.

REDEK SLUČAJ!

V ul. Dto. Alvarez 2288, vogal Cucha Cucha, najdete veliko izbero vsakovrstnih navadnih in sportnih črevljev in copat po okusu. Zaloga šolskih potrebščin in tobakarna. Sprejem naročila in popravila po najugodnejših cenah.

ALBERT BELTRAM

Ali ste že obnovili Naročnino?

Če tega še niste storili, dostavite jo po poštni nakaznici (Giro Postal) ali v skrbno zapečatenem priporočenem pismu na naš naslov!

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLARJOEL 1476

Višina Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Krojačnico Obišcite

L. UŠAJ

Tu boste v vsakem oziru najbolje postreženi

GARMENDIA 4973

Bs. Aires — Paternal

ZA POUK IN ZABAVO

Čudodelna stanica

Fotoelektrična stanica je električni svetlobni prenosnik. Svetlobne žarke, ki zadevajo vanjo, spreminja v električne impulze. V tem obstoji, na kratko povedano, ves njen učinek. "Svetlobni relai" je najstarejša, najpreprostejša in najbolj znana uporaba električnega očesa. Stanica reagira, če pade svetloba ali senca nanjo, sproži električni tok in s tem spravi v delovanje kakšno signalno napravo, n. pr. aparat, ki sporoča požare, pri čemer sproži svetloba plamenov svarilno pripravo.

Danes poznamo nešteto možnosti za uporabo svetlobne stanice. Rabi nam n. pr. kot detektiv, ki čuva prostore pred vlomilci. Pri tem izkoriščamo njeno lastnost, da reagira tudi na infrardeče žarke, ki so človeškemu očesu nevidni. Zgradili so na tej podlagi svarilne priprave, ki stopijo v akcijo, čim se preseka, n. pr. po telesu vlomilca, infrardeči žarke, ki je iz njemu nevidne žarnice naperjen na stanico. Vlomilec se pri svojem poslu niti ne zaveda, da je v tem trenutku že policija opozorjena nanj in da ga bo vsak trenutek zasačila. Na ta način štiti v velikih galerijah slovitih in dragocenovnih slik. Če se se preveč približa takšni sliki, se zgodi, da se sproži svarilna priprava.

Na podoben način deluje aparat, ki je že mnogo delavcev obvaroval težkih nesreč. Če se kakšen delavec preveč približa nevarnemu stroju, n. pr. žagi, povzroči prekinitve infrardečega žarka, da se stroj takoj ustavi. Vrata se odpirajo samo od sebe, čim se jim kdo približa — takšna vrata imajo danes že v mnogih velikih hotelih, v bolnišnicah, v garažah. Pri nekaterih postajah podzemne železnice v tujini se pričnejo gibljive stopnice premikati s pomočjo fotoelektričnih stanic šele tedaj, če se jim približa človek, ki hoče stopiti nanje.

Tudi v sportnem življenju so se svetlobne stanice zelo obnesle. Do odlomkov sekunde natančno se da n. pr. z njihovo pomočjo določiti čas, ko je zmagovalec dosegel cilj, kajti v tem trenutku je s svojim telesom prekinil nevidni žarek in stanica je nato ustavila uro stoperico. Točnejših in nezmotljivšjih sodnikov ni. Žal se je morala seveda tudi vojna tehnika okoristiti s tem čudežnim

izumom moderne tehnike. Že med svetovno vojno je električna zapornica zapirala pristanišče Kronštata. Vsaka jadja, ki je prišla v pristanišče, pa čeprav je bilo to v noči in megli, se je s pomočjo nevidnega žarka, ki prodira tudi skozi meglo, insvetlobne stanice sama javila pristaniški upravi. Zaman bi sovražna ladja poskušala neopazno dospeti v pristanišče in začeti tam svoje uničevalno delo.

Toda električno oko je oko tudi v pravem pomenu besede. Svetlobna stanica povsem nadomestuje živo oko po neki pripravi, ki slepemu omogoča čitati knjige z normalno pisavo. Svetlobna stanica "otipava" te črke in pod njenim vplivom se pojavljajo na posebni deski ustrezajoči plastični znaki, ki slepcem po običajnem sistemu omogočajo spoznati posamezne črke.

Raba svetlobne stanice je danes že tako mnogovrstna in obsežna, da bi vseh možnosti niti ne mogli naštet. Aparat, ki ob mraku avtomatično prižge mestne luči, aparat, ki na isti način avtomatično prižge luči v vlakih, čim se ta privozil v predor, aparat za neopazno štetje obiskovalcev kakšnega muzeja ali razstave, aparat, ki mehanično polaga cigarete v škatljo tako, da je njihov tisk zgornj in viden, televizija, zvočni film, zvenični papir in nešteto drugih iznajdb: vse to je stvar, za katero se mora človeštvo zahvaliti čudežni moči svetlobne stanice.

Načrt za izkoriščanje Južnega tečaja

Strokovnjaki razpravljajo o zanimivi ideji angleškega učenjaka, prof. Dehenhama, ki pravi, da bi se dali stalni in silni toki južnopolarnega zraka, ki vejejo z brzino nad 70 km na sekundo preko ledenih puščav Antarktide, izkoristiti za proizvodnjo energije. V njih smeri bi bilo treba zgraditi ogromne generatorje v podobi mlinov na veter.

Velikanska jeklena krila teh generatorjev, ki bi se vrtela v tokih polarnega zraka, bi dajala dosti večjo energijo nego n. pr. 6000 ton vode, ki pada v Niagarskih slapovih vsako sekundo v globino. S to energijo bi bilo mogoče potisniti mejo civilizacije daleč v Antarktido in dvigniti z njo rudinske zaklade, ki jih tam slutijo.

Krompir je zdrav
Zanimivo je bilo ugotoviti, s čim se je Evropa prav za prav v prvi

vrsti hranila, ko še ni poznala krompirja. Ta rastlina rase v svoji domovini, v južnoameriških Andah, se danes divja in jo je Anglež F. Drake prinesel s seboj v Evropo, oziroma Anglijo šele v zadnji tretjini 16. stoletja. Spočetka so jo cenili kot okrasno rastlino, pozneje kot krmo za prašiče. Šele l. 1770 jo omenjajo kot človeško živilo.

To živilo ni kar si bodi, pa čeprav dobimo celo med strokovnjaki ljudi, ki ga ne cenijo posebno. Beljakovina je n. pr. v krompirju v dosti ugodnejši sestavi nego v večini žitaric, vrhu tega jih krompir prekaša po količini vitaminov. Posebno dosti ima vitamina B in C, ki sta zelo važna za zgradnjo človeškega telesa. O prvem vitaminu vemo, da preprečuje hudo bolezen beri-beri, ki nastopa posebno v tropskem pasu z omrtvičenji, dihalnimi težavami in vodenicami. Vitamin C, ki je zelo odporen napram zimskemu mrazu, preprečuje spet skorbut. Naziranje, da pospešuje krompir rahitis, je brez podlage. Prebivalci otoka Tristan da Cunha, ki se dviga samotno sredi južnega Atlantika, se preživljajo skoraj izključno s krompirjem, a so vendar med najbolj zdravih ljudi na svetu.

ZENSKI KOTIČEK

Prevroče jedi so nevarne
Marsikateri ljudje ne morejo in nočejo počakati, da bi se jed ohladila. Zelo neprijetne in nevarne opekline na sluznicah so lahko posledice te nestrpnosti.

Gospodinja bi morala sama skrbeti, da jedi ne pridejo prevroče na mizo. Poleg tega lahko vsakdo previdno poizkusi, dali sta jed in pičja po temperaturi primerna. Prevročega grizljaja ne moremo dati kar tako iz ust, toda obdržimo ga lahko vsaj na jeziku, da se malo ohladi. Opekline v ustih so na vsak način manj nevarne nego opekline v grlu, požiralniku in želodcu. Sicer pa požirek hladne pičaje hitro ohladi najbolj vroči grizljaj.

MODAS "WILMA"

Nudimo cenj odjemalcam veliko izberbo klubov, torbic, svilenih bluz in fantazij. Izdelujemo fine in navadne obleke. — Cene zmjerne.

PRINČIČ & KUKANJA
1468 Rivera 1476

Toda, vi me ne čujete!... Vi mi ne odgovarjate!... Vi me ne gledate! Gospa! Gospa generaloval Dona Teresa!... Ali vam je spet slabo? Oh, moj Bog! Saj se mi zdi, da je umrla. Ej, za vraga! In jaz se ne morem geniti! Rosa! Rosa! Vode! Jesi!... Spovednika! Križ prinesite, pa ji jaz priporočim dušo, kakor vem in znam!... Toda, saj imam tu svojo medaljico... Device presveta! Sprejmi v svoje naročje moje drugo mater! No, sedaj me je pa lepa doletela! Uboga Angustias! In jaz, revež! V lepo smolo sem zagasil, ker sem šel lovit revolucionarce!

Vsi ti vzklikli so bili zelo upravičeni. Dona Teresa je umrla, ko je čutila na svojih roki poljube in solze Kapetana Strupa, in nasmehček največje sreče se je še poigraval okrog še napol odprtih ustnic njenega mrtvega telesa.

VII KAKSNE ČUDEZE DELA BOL

Ob vpitju potrtega gosta, katerim je sledilo jadikovanje služkinje, se je Angustias prebudila. Vsa pretaška, odkar sem mož, in pri teh prvih poljubih mojih ustnic, da bo vse, kar bom zamogel storiti na tem svetu, da bodo moja skrb, moja pazljivost in moja kri za Angustias, katero spoštujem, katero imam rad, katero ljubim in ki sem ji dolžan življenje... in morda tudi dušo! Prisegam pri tej sveti medalji, ki jo je moja mati zmerom nosila okoli vratu... Prisegam vam pri...

"Nikar ne vstopite, Angustias! Nikar ne vstopite, ali pa skočim na nogo, čeprav bi me to stalo življenje!"

"Moja uboga mama! Moja zlata

Migliaji za hišne gospodinj

Kadar sivaš na šivalnem stroju, se včasih primeri, da namesto pravilnega enakomernega brnenja kolesja zaslišiš nekaj čuden šklopot in tudi stroj ne teče več gladko. To je znak, da stroj ni dovolj namazan. Za mazanje je najboljšje čisto olje za šivalne stroje. S kakim drugim oljem pa nikar ne maži stroja. S tem se le zavira gladko vrtenje koles in osi. S petrolejem pa tudi nesmeš mazati, pač pa lahko s petrolejem umiješ, odnosno zbriseš zamazane dele, nakar jih dobro zbriši z volneno krpo in namaži s čistim strojnim oljem.

Namesto sirovega masla segreji skledo. Kadar pripravljate kakšno pecivo in morate mešati sirovo maslo, a je maslo trdo, ga ne segrejte, ampak preden daš maslo v skledo, segrejte skledo, da bo topla in v topli skledi mešaj maslo, sicer se v maslu prične razkrajati mlečna kislina, kar zelo poslabša okus in tudi pecivo se rado pokvari.

Da ne bodo rozine le na dnu. Če pripravljate kakšno pecivo, daš tudi rozine zraven, ki pa v testu kaj rade potonejo in se vležejo na dno peciva. Da temu odpomoče, rozine pred uporabo vedno prej povajljaj v moki, pa ne bodo potonile.

Lynn Bailey, stenotipistka v Hollywoodu, je postala nova filmska zvezda

MANJ KO ENO CIGARETO NA DAN

(in sicer srednje kakovosti) stane naročnina za Novi list.

Ali je to huda žrtev?

Odpovejte se dnevno eni cigareti, kar bo Vašemu zdravju koristilo, in naročite se še danes na NOVI LIST, kar Vam ne bo škodovalo!

ZA KRATEK ČAS

Ugodna prilika
"Tako sem utrjena, otrok moj, da niti roke ne morem vzdigniti."
"O, ljuba mama, potem ti pa lahko povem, da mi je preje padla velika kristalna vaza iz rok."

Pri skušnjah
"Kako ste se upali prijavit k izpitu, ko niste bili prav nič pripravljeni?"
"O, gospod profesor, bil sem pripravljen — na vse!"

Literaturna
"Zdaj pišem svoje spomine," pravi neki književnik.
"Res? Ali si že prišel do onega leta, ko sem ti posodil 100 pesov?"

Pri zdravniku
Zdravnik: Ali ste že koga vprašali za svet?
Bolnik: Sem, gospod doktor! Gospoda lekarnarja.
Zdravnik: Ta vam je gotovo nasvetoval kako neumnost.
Bolnik: Da, k vam me je poslal!

KROJAČNICA
P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billingham 271 apt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

Ana Chrpova

Slov. babica
dipl. v Prazi in Bs. Airesu. z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovcem. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.
ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Majo) 8182

SVOJI K SVOJIM!

Slov. babica
Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernández, se priporoča vsem Slovcem. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21. u. nedejnih in prazničnih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam.
Lečenje brez bolesti.

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

LIMA 1217 U. T. 23—3389
FOTO "DOCK SUD"
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud

MALI OGLASI

KO RABITE ODVETNIKA za kakršnokoli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočevar, Traductora publico nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napake roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI spoznati samega sebe, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje doboče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. — Zadevajo napisati lastnorčno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva in poslati v pismu en pesa na naslov GRAFOLOG, Calle Tucumán 586, Buenos Aires. — Pišete lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO, Sporočam, da sem preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z znamenljivo dobriimi službami za matrimonio, služkinje, sobarice itd. **BERTA CERNIČ**, Dorrego 1583 (pol kvadro od Rivera 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588

RADI SELITVE prodam hišo in zemljišče od m 25 x 25, na vogalu León Pinedo Norte in Humberto lo, na zelo lepem kraju in pripravo za trgovino. Najbližji almacén oddaljen 2, drugi pa kvadro. Travaj št. 2 in omnib. 6 vozov v oddalji. 2 kvadro. — Tudi prodam, po samezno, eno zemljišče (m 833 x 25) na vogalu L. Pinedo in Humberto lo, na drugo, isto velikosti, na ul. L. Pinedo. Obe zemljišči imata sadno drevje in zelenjavo. Če te zanima, ne zamudi ugodne prilike, marveč, se obrni na: Luis Fraccetto, León Pinedo Norte 498, Alto Alberti, Córdoba.

PRIPOROČAJTE Novi list!

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dosepejo
V MAJU:
23. Pulaski
25. Monte Pascoal
27. Mendoza
29. H. Chiftain
30. Augustus

Protiv Evropi odplovejo
V MAJU:
26. Alm. Star
27. Almazora in Eubee
28. C. S. Agustin in H. Monarch
29. C. Norte

ROJAKI!

PRI ŽIVCU
v znani restavraciji, boste najboljšje postreženi.

ZBRALIŠO SLOVENCEV.
Lepi prostori, pripravni za svatbe — Prenosišča. — Sobe za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik **EMIL ŽIVEC**
PATERNAL Osorio 5065

F. A. de Alarcón:

KAPETAN STRUP

TRETJI DEL Srčne rane

kaj groznega! Še bolj grozno pa bi bilo, ko bi moja Angustias bila primorana služiti si svoj kruh z lastnimi rokami, bo morala služiti ali pa celo prositi miloščino!...

"Za to je razumljivo, da sem poklicala vas, ko sem zaslutila, da se mi bliža smrt; da se od vas poslovim ter da vam s sklenjenimi rokami in s svojimi poslednjimi solzami rečem na pragu svojega groba: — Kapetan, bodite vi varuh, bodite vi oče, bodite vi brat moje uboge srote!... Čuvajte jo! Pomagajte ji! Branite njeno življenje in njeno čast! Skrbite, da ne bo umrla od gladi in žalosti! Da ne bo sama na svetu!... Mislite si, da se vam je danes rodila hčerka!"

"No, hvala Bogu!", je vzklil don Jorge ter udaril parkrat z dlanmi na ročaje naslanjaca. "Storil bom za Angustias vse to in še mnogo več! Preživel pa sem hud trenutek, ker sem mislil, da mi boste rekli, naj se z dekletom poročim!"

"Gospod don Jorge de Córdoba! Tega vam ne bo rekla nobena mati! In tudi bi moja Angustias ne dopustila, da bi jaz kakorkoli razpolagala z njenim plemenitim in pogumnim srcem!" — je dejala dona

Teresa s takšno dostojanstvenostjo, da se je Kapetan prav hudo prestrašil.

Ubogi mož pa je končno le prišel k sebi ter je ponižno, kakor nad vse ljubeči sin, povedal naslednje, poljubljajoč roke umirajoče žene: "Oprostite!... Odpustite mi, gospa! Brezumen človek sem, pravi spak, človek brez olike, ki ne zna povedati, kar misli!... Nisem imel namena zaliti vas ali pa Angustias... Opozoriti sem vas hotel samo, in z vsa odkritosrčnostjo, da bi ta prekrasna mladenka, ta posobljena čednost, postala zelo nesrečna, če bi se zgodilo, da bi se poročila z mano, kajti jaz nisem bil rojen, da bi ljubil, ne, da bi bil ljubljen, nisem tak, da bi mogel živeti v družbi, nisem rojen za otroke in sploh za nič sladkega, mehkega in ljubeznivega... Jaz sem neukrotljiv, kakor divjak, kakor zver, in zakonski jarem bi me ponižal, spravil bi me v obup! Siser me pa ona niti ne mara in je tudi jaz nisem vreden, pa nima torej smisla, da bi govorili o tej stvari! Nasprotno pa vas prosim, pri tej prvi solzi, ki jo pretakam, odkar sem mož, in pri teh prvih poljubih mojih ustnic, da bo vse, kar bom zamogel storiti na tem svetu, da bodo moja skrb, moja pazljivost in moja kri za Angustias, katero spoštujem, katero imam rad, katero ljubim in ki sem ji dolžan življenje... in morda tudi dušo! Prisegam pri tej sveti medalji, ki jo je moja mati zmerom nosila okoli vratu... Prisegam vam pri...

mama! Pustite me, da vidim svojo mater!...", je stokala nesrečnica ter si skušala narediti pot.
"Angustias! Rotim vas pri Bogu, da nikar ne vstopajte sedaj! Bova že potem skupaj vstopila v sobo... Pustite, naj si vsaj za hip odpočije ona, ki je tako trpela!"
"Moja mati je umrla!", je zavpila Angustias ter padla ob kapetanovem naslonjaku na kolena.
"Uboga hčerka moja! Le jokaj z menoj, kolikor hočeš!", je vzklil don Jorge, pritegnil na svoje srce glavo uboge srote ter ji z drugo roko gladil kodre. "Jokaj s tistim, ki doslej še ni nikoli jokal, a joče sedaj zaradi tebe... in zaradi nje!"
Tako nenavadna, tako čudovita je bila ta ginjenost v takšnem človeku, kakršen je bil Kapetan Strup, da je Angustias, vkljub svoji strašni nesreči, čutila spoštovanje in hvaležnost do njega ter mu je položila svojo roko na srce...
In tako sta bila nekaj trenutkov v objemu dva človeka, ki bi ju sicer sreča nikoli ne bi spoprijateljila.

ČETRTI DEL
Naraščajoče moči
I
KAKO SE JE KAPETANU RAZVEZAL JEZIK

Dva tedna po pogrebu done Tereze de Albornoz, okrog enajste ure prekrasnega jutra v mesecu cvetja, na dan pred sv. Izidorom, se je naš

prijatelj Kapetan Strup sprehajal hitro sem in tja po glavni sobani hiše žalosti, opirajoč se na dve krasni in neenaki berglji iz ebanovine in srebra, kateri mu je bil podaril mejni grof de los Tobillares; in dasi se je razvajeni okrevajoči bolnik na hajal tamkaj sam ter ni bilo nikogar v sosedni sobici in tudi ne v spalnici, je vkljub temu, od časa do časa, polglasno govoril, na običajen jezni in zadirčni način.
"Ne! Ne!... Jasno je!", je vzklil končno ter se ustavljal sredi sobane. "Temu ni več odpomoci! Prav dobro že hodim! In zdaj se mi celo, da bi brez teh rogovil še bolje stopal! To pomeni, da sedaj že lahko poborem sila in kopita..."
In z veliko silo je bruhnil sapo iz pljuč, kakor da bi na svoj poseben način vzdihnil, pa je s spremenjenim glasom začel mrmrati:
"Lahko! Rekel sem lahko!... Kaj bi to pomenilo? Včasih sem mislil, da mož lahko stori, kar se mu zljubi, sedaj pa vidim, da niti železi ne more onega, kar bi rad... Presnete ženske! Po pravici sem se tega bal, odkar sem se rodil! In pred stavljaj sem si nekaj takšnega že v noči 26. marca, ko sem videl, da me obdajajo krila! Zaman je bila tvoja previdnost, oče moj, ko si poskrbel, da me je dojila koka! Končno sem le padel v roke teh preklimanih kikelj, ki so te prisilile, da si storil samomor!... Toda, hej, jaz jim še utečem, četudi bi moral pustiti svoje srce v njihovih krempljih!"
Pogledal je na uro, spet vzdihnil,

ter dejal zelo potih, kakor da bi samega sebe ne hotel slišati:
"Četrt na dvanašt, pa je še nisem videl, dasi sem že od šeste ure na nogah!... Kje so oni časi, ko mi je prinašala čokolado ter sva igrala na kvarte! Sedaj, vsak krat ko kličem, pride le Galicijanka... Ni gre k zlodeju takšna "dična službenica", kakor bi rekel moj prismačnjeni bratranec! Na vsak način pa bo kmalu dvanaštja ura ter mi bodo javili, da je kosilo pripravljeno... Šel bom v jedilnico, pa bom tam našel v črtno oblečen kip, ki me je govoril, se ne smeje, ne joče, ne je ne piše in nič ne ve, kaj se godi, ni nič ne ve o vsem onem, kar mi je njena mati pravila ono noč, in niti ne ve, kaj se bo zgodilo, če Bog tega ne prepreči... Osabnica meni, da je v svoji hiši in njena edina želja je, da bi popolnoma okrevaj ter pobral šila in kopita, zato da bi radi moje družbe ne trpel nje ugled pred ljudmi! Nesrečnica! Kako naj ji povem, da živi v zmoti? Kako naj ji obrazložim, da jo varam; da mi mati ni izročila nobenega denarja; da že dva tedna skrbi za vse stroške moj čep? Ah! Tega pa ne, nikoli! Prej se bom pustil ubati, nego bi ji kaj takega povedal! Toda, kaj počenjam? Prej mi slej ji bom moral predložiti račun, resnične ali pa izmišljenel! Ona tega ne bo dopustila! Klicala me bo na odgovor, ko bo sklepala, da je na najbrž pošlo ono, kar je po njenem mnenju posedovala mati, pa bo tedaj pravi ples v tej hiši!"